विशिष्टगतिमत्, कर्म्मप्रवृत्तिकारणमित्यर्थः। तत् 'दधि', 'मां', अपि महेन्द्रमिव 'धिनोतु' प्रीणयतु॥

(२२) अथाग्नेणोत्तरेण वा ध्रुवां वेदस्य विधाने मन्त्रमाह। "अयं वेदः पृथिवीमन्वविन्दत्। गुहा सतीं गहने गह्वरेषु। स विन्दतु यजमानाय लोकम्। अच्छिद्रं यज्ञं भूरिकर्म्मा करोतु" इति। 'अयं वेदः', 'पृथिवीं', वेदरूपां असुरेभ्यः 'अन्वविन्दत्' अनुक्रमेण लभत। अतएव ब्राह्मणमाम्नायते, 'वेदेन वै देवा असुराणां वित्तम्' इत्यादि। कीदृशीं पृथिवीं, 'गुहा' गोप्यस्थाने, तत्रापि 'गहने' द्रष्टुमशक्ये स्थाने, तत्रापि 'गह्वरेषु' दुष्प्राप्येषु प्रदेशेषु, 'सतीं' वर्त्तमानां। तथाच ब्राह्मणमाम्नातं, 'वराहोऽयं वाममोषः सप्तानां गिरीणां परस्तात्' इत्यादि। 'सः' तादृशो वेदः, यजमानार्थं 'लोकं' स्थानविशेषं, 'विन्दतु' लभतां, तत् सिद्ध्यर्थं 'भूरिकर्म्मा' बहुव्यापारः, अयं वेदः 'यज्ञं', 'अच्छिद्रं' अविकलं, 'करोतु'॥

(२३) अथासन्नानां सर्व्वेषां हविषामभिमर्शने मन्त्रमाह। "अयं यज्ञः समसदद्धविष्मान्। ऋचा साम्ना यजुषा देवताभिः॥ १३॥ तेन लोकान्त्सूर्य्यवतो जयेम। इन्द्रस्य सख्यममृतत्वमश्याम" इति। 'अयं' प्रवर्त्तमानो 'यज्ञः', 'हविष्मान्' बहुभिर्हविर्भिर्युक्तः, ऋगादिमन्त्रैर्देवताभिश्च युक्तः, 'समसदत्' सम्यगिह सीदति। यद्यपि दर्शपूर्णमासयोर्नास्ति साम तथापि सामप्रतिनिधिरूपं अग्न आयाहीत्यादिमन्त्रजातं विद्यते। तथाच ब्राह्मणमाम्नातं, 'अग्न आयाहि वीतय इत्याह रथ-